



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Întovărășirea Pomicolă „Rozaleea Com”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Pomicolă „Rozaleea Com” împotriva Întovărășirii Pomicole „La odihnă” și Iabanji Teodor cu privire la obligarea restabilirii rețelelor electrice, cablurilor electrice, pilonilor și a transformatorului la starea de până la deconectare și compensarea cheltuielilor de judecată, la acțiunea intervenientului principal Spînu Ana împotriva lui Iabanji Teodor și Întreprinderii Pomicole „La Odihnă” cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, la acțiunea intervenientului principal Echimovschi Mihail împotriva lui Iabanji Teodor și Întreprinderii Pomicole „La Odihnă” cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, și la acțiunea reconvențională depusă de Întreprinderea Pomicolă „La Odihnă” împotriva Întreprinderii Pomicole „Rozaleea-Com” cu privire la repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2rac-86/23

NR. PIGD 2-16159143-01-2rac-27052023)

| |
|---|
| Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023). Dezacordul recurenței cu decizia contestată nu constituie un temei de casare a acesteia. |
|---|

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Suvac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malii, V. Cotorobai, A. Braga)

23 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Întovărășirea Pomicolă „Rozaleea Com”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 21 aprilie 2016, ÎP „Rozaleea Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎP „La odihnă” și Iabanji Teodor cu privire la obligarea restabilirii rețelelor electrice, cablurilor electrice, pilonilor și a transformatorului la starea de până la deconectare și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii ÎP „Rozaleea Com” a indicat că desfășoară activitatea pe teritoriul orașului *****, mun. Chișinău, iar ÎP „La odihnă” se află în vecinătatea sa.

3. În proprietatea sa se află rețeaua de energie electrică care include un transformator cu 48 de piloni, uniți prin cablu.

4. În perioada anilor 1997 – 2009, membrii ÎP „La Odihnă” s-au adresat cu cereri de a se conecta la rețeaua electrică, aflată la balanța ÎP „Rozaleea Com”, obligându-se să achite energia electrică consumată, după cum urmează: E.G. – august 1997; Iabanji Tudor – mai 1999; B.A. - octombrie 1999; G.A. – iunie 2000; S.V. – martie 2004; S.V. – martie 2006; B.M. – iunie 2006; T.A. – iunie 2006; S.E. – iulie 2006; A.T. – august 2006; B.Z. – septembrie 2006; S.V. – 2006; G.D. – aprilie 2007; J.V. – martie 2008; P.S. – martie 2008; Ș.A. – februarie 2009.

5. Reclamanta a reținut că pe strada ***** erau 11 consumatori de energie electrică din partea ÎP „Rozaleea Com” și 8 consumatori din partea ÎP „La Odihnă”. Membrii ÎP „La Odihnă” erau contorizați cu un contor comun pentru întovărășirea lor pomicolă, din str. *****.

6. În perioada 01 ianuarie 2014 – 10 martie 2015, s-au depistat neachități la energia electrică din partea ÎP „La Odihnă” conform Actului anexat (nr.1): 12 persoane, printre care și președintele întovărășirii respective pomicole, Iabanji Teodor, nu au achitat energia electrică consumată (Iabanji Tudor, GA, S.V., B.Z., S.I., P.M., D.A., C.I., Ș.L., E.G., I.), formându-se o datorie în sumă de 26 785 de lei.

7. La 14 martie 2015, Iabanji Teodor, Eșanu Gheorghe ș.a. membri ai ÎP „La Odihnă” au deconectat ilegal de la sursa de energie electrică strada ***** a ÎP „Rozaleea Com”, debransând în mod samavolnic firele electrice care alimentau strada respectivă, au conectat pilonii care aparțin ÎP „Rozaleea Com” la un alt transformator, în consecință membrii întovărășirii sale pomicole, care erau conectați la energie prin pilonii respectivi, au fost deconectați de la energia electrică. De la dâșii sunt solicitați bani suplimentari pentru a fi conectați la

noul transformator. O parte din membrii săi au fost nevoiți să accepte oferta lui Iabanji Teodor și s-au conectat la noul transformator, achitând fiecare a câte 700 de lei. Mai mult ca atât, doi dintre membrii ÎP „Rozaleea Com” (S.C. și I.M.) nici până la momentul înaintării acțiunii civile, nu au lumină.

8. Datoria în sumă de 26 785 de lei a fost achitată de către ÎP „Rozaleea Com”, în caz contrar compania de distribuție a energiei electrice SA „Red Union Fenosa”, ar fi debransat-o de la sursa de energie electrică conform avizului din 05 februarie 2015.

9. La 09 februarie 2016, ÎP „Rozaleea Com” s-a adresat cu cerere prealabilă către ÎP „La Odihna”, solicitând restabilirea rețelelor electrice deteriorate și achitarea datoriei pentru energia electrică consumată, dar nu a primit răspuns.

10. Prin acțiunile ilegale ale ÎP „La Odihna”, ÎP „Rozaleea Com” i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime totală de 26 785 de lei.

11. În contextul enunțat, ÎP „Rozaleea Com” a solicitat admiterea acțiunii, obligarea ÎP „La Odihna” să restabilească rețelele electrice deteriorate (să fie instalată rețeaua de energie electrică în starea care a fost până la 14 martie 2015) și să achite datoria pentru energia electrică consumată în perioada 01 ianuarie 2014 – 10 martie 2015, în sumă totală de 26 785 de lei, cu indexarea sumei la ziua achitării conform ratei dobânzii stabilite de BNM și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său cheltuielile de asistență juridică.

12. La 12 decembrie 2016, Spînu Ana a depus cerere de atragere a dânsei în proces în calitate de intervenient principal, înaintând pretenții proprii împotriva ÎP „Rozaleea Com” și ÎP „La Odihna” cu privire la înlăturarea impedimentelor și restabilirea dreptului de proprietate.

13. În motivarea cererii Spînu Ana a indicat că este membru al ÎP „Rozaleea Com”, iar gospodăria sa se află pe stradela *****. În proprietatea ÎP „Rozaleea Com” se află rețeaua de energie electrică, care include un transformator cu 48 de piloni, uniți prin cablu. ÎP „La Odihna” se învecinează cu teritoriul ÎP „Rozaleea Com”. În perioada anilor 1997 – 2009, membrii ÎP „La Odihna” au depus cereri de a se conecta la rețelele electrice care se află la balanța ÎP „Rozaleea Com”, asumându-și obligația să achite energia electrică consumată.

14. Pe strada ***** se află 11 consumatori de energie electrică din partea ÎP „Rozaleea Com”, inclusiv, și dânsa, iar alți 8 consumatori din partea ÎP „La Odihna”. Membrii ÎP „La Odihna” erau contorizați cu un contor comun pentru întovărășirea lor situată pe strada *****.

15. La 14 martie 2015, membrii ÎP „La Odihna” au deconectat ilegal de la sursa de energie electrică strada ***** a ÎP „Rozaleea Com”, decupând în mod samavolnic firele electrice care alimentau strada respectivă și au conectat pilonii care aparțin ÎP „Rozaleea Com” la un alt transformator, în consecință membrii ÎP „Rozaleea Com”, care erau conectați la energie prin pilonii respectivi, au fost deconectați de la energia electrică.

16. Dânsa și vecinii săi de pe strada *****, care sunt membri ai ÎP „Rozaleea Com”, s-au adresat către administrație ca să fie reconectați la energia electrică. Lucrările de conectare urmau să fie făcute de electricianul Coșcodan, care a fost amenințat de către membrii ÎP „La Odihna” că va fi agresat fizic, din acest motiv ultimul nu a mai conectat stradela ***** la transformatorul electric.

17. Președintele ÎP „La Odihna”, Iabanji Teodor i-a cerut dânzei și altor membri ai ÎP „Rozaleea Com”, rămași fără electricitate, să-i achite a câte 700 de lei pentru a fi reconectați, fiind impuși să accepte oferta lui Iabanji T. și după care au fost reconectați la noul transformator.

18. Spînu Ana refuză să achite suma de bani solicitată de Iabanji T., deoarece ÎP „Rozaleea Com”, a cărui membru este, dispune de transformator propriu și de rețea electrică, iar firele electrice au fost tăiate și sechestrate ilegal de către ÎP „La Odihna”.

19. Prin acțiunile ilegale ale ÎP „La Odihna” i s-a cauzat un prejudiciu moral prin crearea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate, pe care îl apreciază în mărime de 5000 de lei, deoarece aproximativ de doi ani nu are electricitate, fiindu-i greu în gospodărie.

20. În contextul reținut, Spînu Ana a solicitat intervenirea în proces în calitate de intervenient principal, obligarea ÎP „La Odihna” să restabilească rețelele electrice deteriorate (să fie reinstalată rețeaua de energie electrică în starea în care a fost până la situația din 14 martie 2015), încasarea din contul ÎP „La Odihna” în beneficiul său a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

21. La 12 decembrie 2016, Echimovschi Mihail a depus cerere de atragere în proces a dânsului în calitate de intervenient principal, înaintând pretenții proprii împotriva ÎP „Rozaleea Com” și ÎP „La Odihna” cu privire la înlăturarea impedimentelor și restabilirea dreptului de proprietate.

22. În motivarea cererii Echimovschi Mihail a indicat că este membru al ÎP „Rozaleea Com”, iar gospodăria sa se află pe stradela *****. În proprietatea ÎP „Rozaleea Com” se află rețeaua de energie electrică, care include un transformator cu 48 de piloni, uniți prin cablu. ÎP „La Odihna” se învecinează cu teritoriul ÎP „Rozaleea Com”. În perioada anilor 1997 – 2009 membrii ÎP „La Odihna” au depus cereri de a se conecta la rețelele electrice care se află la balanța ÎP „Rozaleea Com”, asumându-și obligația să achite costul energiei electrice consumate. Pe strada ***** se află 11 consumatori de energie electrică din partea ÎP „Rozaleea Com”, inclusiv, și dânsul, iar alți 8 consumatori din partea ÎP „La Odihna”. Membrii ÎP „La Odihna” erau contorizați cu un contor comun pentru întovărășirea lor situată pe strada *****.

23. La 14 martie 2015, membrii ÎP „La Odihna” au deconectat ilegal de la sursa de energie electrică strada ***** a ÎP „Rozaleea Com”, decupând în mod samavolnic firele electrice care alimentau strada respectivă și au conectat pilonii care aparțin ÎP „Rozaleea Com” la un alt transformator, în consecință membrii ÎP „Rozaleea Com”, care erau conectați la energie prin pilonii respectivi, au fost deconectați de la energia electrică. Dânsul și vecinii săi de pe

strada *****, care sunt membri ai ÎP „Rozaleea Com”, s-au adresat către administrație ca să fie reconecțați la energia electrică. Lucrările de conectare urmau să fie făcute de electricianul C., care a fost amenințat de către membrii ÎP „La Odihna” că va fi agresat fizic, din acest motiv electricianul nu a mai conectat strada ***** la transformator. Președintele ÎP „La Odihna”, Iabanji Teodor i-a cerut dânsului și altor membri ai ÎP „Rozaleea Com”, care au rămas fără electricitate, să-i achite a câte 700 de lei pentru a fi reconecțați, fiind nevoiți să accepte oferta lui Iabanji T. și reconecțați la noul transformator.

24. Echimovschi Mihail refuză să achite suma de bani solicitată de Iabanji T., deoarece ÎP „Rozaleea Com”, a cărui membru este, dispune de un transformator propriu și de o rețea electrică, iar firele electrice au fost tăiate și sechestrare ilegal de către ÎP „La Odihna”.

25. Prin acțiunile ilegale ale ÎP „La Odihna” i s-a cauzat un prejudiciu moral prin crearea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate, pe care îl apreciază în mărime de 5000 de lei, deoarece aproximativ de doi ani nu are electricitate, fiindu-i greu în gospodărie.

26. În contextul reținut, Mihail Echimovschi a solicitat intervenirea în proces în calitate de intervenient principal, obligarea ÎP „La Odihna” să restabilească rețelele electrice deteriorate (să fie reinstalată rețeaua de energie electrică în starea în care a fost până la situația din 14 martie 2015), încasarea din contul ÎP „La Odihna” în beneficiul său suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

27. La 14 decembrie 2016, ÎP „La Odihna”, în persoana președintelui Iabanji Teodor a depus acțiune reconvențională împotriva ÎP „Rozaleea Com” cu privire la repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral, și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

28. În susținerea acțiunii reconvenționale ÎP „La Odihna” a indicat că se află în vecinătate cu ÎP „Rozaleea Com”. Ambele întovărășiri pomicole sunt amplasate în extravilanul or. *****, mun. Chișinău. În ultimii ani ÎP „Rozaleea Com” dispunea de instalații electrice pe teritoriul său, din care ÎP „La Odihna” deținea, din aceste instalații, o cotă-parte. Membrii ÎP „La Odihna” au depus cereri la ÎP „Rozaleea Com”, solicitând racordarea la aceste instalații electrice a imobilelor sale. Aceste instalații erau racordate la rețeaua electrică a operatorului de distribuție a energiei electrice, care își desfășoară activitatea în limitele teritoriului, unde sunt amplasate aceste întovărășiri pomicole. Administrația ÎP „Rozaleea Com” a acceptat cererile membrilor ÎP „La Odihna”, cât și a membrilor altor întovărășiri pomicole din vecinătate, cu distribuția energiei electrice la adresa acestor consumatori. Corespunzător, între furnizorul de energie electrică și consumatorul ÎP „Rozaleea Com” se încheiau contracte de furnizare a energiei electrice. Respectiv, între ÎCS „RED Union Fenosa”, ca furnizor și ÎP „Rozaleea Com”, în calitate de consumator, a fost încheiat la 18 august 2012 un contract de furnizare a energiei electrice ca consumator non casnic, valabil până în prezent.

29. Furnizarea energiei electrice de către administrația ÎP „Rozaleea Com”, în persoana președintelui Stratulat S., membrilor ÎP „La Odihnă”, se efectua contrar prevederilor legale și celor contractuale, fără acordul prealabil, în scris, al furnizorului, cât și în lipsa contractelor încheiate cu membrii ÎP „La Odihnă”. Niciunul din membrii săi nu au încheiat contract cu ÎP „Rozaleea Com” privind livrarea energiei electrice. Dimpotrivă, la conectarea la instalațiile electrice a imobilelor membrilor săi, administrația ÎP „Rozaleea Com” a încasat în mod ilegal de la dâșii sume în mărime de 50 de lei la depunerea primelor cereri și 1000 de lei în prezent de la fiecare consumator, în pofida faptului că ÎP „La Odihnă” deține cotă-parte din aceste instalații electrice, inclusiv și asupra transformatorului. Fiecare membru ai ÎP „La Odihnă” dispune de contor electric (echipament de măsurare), care este sigilat de președintele ÎP „Rozaleea Com”, Stratulat S., supus controlului metrologic. Încasarea mijloacelor bănești pentru energia electrică consumată de la membrii ÎP „La Odihnă” se efectua de către Stratulat S., conform indicațiilor reale a contorului electric a fiecărui membru separat. Cele menționate se probează prin cartelele de contorizare a energiei electrice pentru fiecare consumator (membru) al ÎP „La Odihnă”, care lunar le semna Stratulat S. la primirea mijloacelor bănești pentru energia electrică consumată de către ultimii, în baza datelor reale ale contorului electric a fiecărui consumator.

30. ÎP „Rozaleea Com” în persoana lui S. Stratulat efectua plata pentru energia electrică consumată în baza facturii emise lunar de către furnizor ÎCS „RED Union Fenosa”. Factura se emitea în baza indicațiilor contorului electric (echipamentul de măsurare central) care se află pe teritoriul acestei întovărășiri pomicole, la care are acces doar Stratulat S. În așa mod, plata pentru energia electrică consumată de membrii (consumatorii) ÎP „La Odihnă” se efectua conform ordinii stabilite de Stratulat S. în calitate de președinte al acestei întovărășirii pomicole.

31. Cu privire la pretinsa datorie înaintată de ÎP „Rozaleea Com” în persoana președintelui S. Stratulat, ÎP „La Odihnă” a menționat că la 21 ianuarie 2015, personalul operatorului rețelei de distribuție a energiei electrice a efectuat un control al echipamentului de măsurare a energiei electrice la consumatorul non-casnic ÎP „Rozaleea Com”, depistând încălcări grave a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea energiei electrice consumate, fapt confirmat prin actul nr.*****, din aceeași dată, de depistare a încălcării clauzelor contractuale și prin actul de control al echipamentului de măsurare din aceeași dată.

32. În baza documentelor enunțate, între furnizorul ÎCS „Furnizare Energie” SRL, în calitate de creditor și consumatorul ÎP „Rozaleea Com”, în calitate de debitor, la 27 februarie 2015, a fost încheiat un acord de plată a datoriei, potrivit căruia ÎP „Rozaleea Com” în persoana președintelui S. Stratulat a recunoscut drept legal procesul-verbal (actul) din 21 ianuarie 2015 nr.***** și calculul efectuat în baza acestui act juridic, asumându-și obligația de achitare a datoriei în sumă de 64646,40 de lei, începând cu luna februarie 2015 până la

sfârșitul lunii aprilie 2016. Însă, în prezent din înscrisurile anexate de ÎP „Rozaleea Com”, aceasta, în calitate de debitor, a achitat datoria conform acordului de plată menționat supra, până în luna septembrie 2015. Restul sumei restante/neachitate, președintele Stratulat S. a decis să o pună în seama consumatorilor ÎP „La Odihună”. Din înscrisurile prezentate de ÎP „Rozaleea Com” nu se probează că cele 11 persoane (și nu 12) din cadrul ÎP „La Odihună”, împreună cu președintele Iabanji T., nu au achitat energia electrică consumată în perioada de referință menționată în acțiunea inițială.

33. Faptul că membrii ÎP „La Odihună” nu au datorii față de ÎP „Rozaleea Com” pentru energia electrică consumată se confirmă și prin facturile eliberate de furnizor în adresa consumatorului ÎP „Rozaleea Com”, indicându-se datoria de 64646,40 de lei în factura din 18 februarie 2015, ceea ce corespunde cu acordul de plată a datoriei din 27 februarie 2015, încheiat între furnizor și consumator și prin actul de revizie a ÎP „La Odihună” din 23 martie 2015 întocmit de Comisia acestei întovărășiri creată la ședința extraordinară a cărmuirii ÎP „La Odihună” din 10 martie 2015, din care rezultă că consumatorii ÎP „La Odihună” pentru această perioadă au achitat 47828 kW/h, pe când președintele Stratulat S. a achitat furnizorului doar pentru 18645 kW/h.

34. În opinia ÎP „La Odihună” din înscrisurile prezentate în cadrul dezbatărilor judiciare, se confirmă că cei 11 consumatori din cadrul ÎP „La Odihună” nu au datorii față de ÎP „Rozaleea Com”. Mai mult ca atât, în martie 2015 președinții acestor întovărășiri pomicole, Stratulat S. și Iabanji T., au discutat privitor la transformatorul de forță care se află pe teritoriul ÎP „Rozaleea Com”, dar care este proprietatea ambelor întovărășiri.

35. La cerințele lui Stratulat S., președintele ÎP „La Odihună” a procurat un nou echipament, îndeplinind și alte condiții ale președintelui ÎP „Rozaleea Com”, cu toate acestea la 09 martie 2015, ÎP „La Odihună” a fost deconectată de la rețeaua electrică de către Stratulat S., prin intermediul transformatorului de forță aflat pe teritoriul ÎP „Rozaleea Com”, iar la solicitările sale de a fi reconectați la instalațiile electrice ÎP „Rozaleea Com”, nu s-a soldat cu succes.

36. La 10 martie 2015, a avut loc ședința extraordinară a ÎP „La Odihună” pe chestiunea dată, unde s-a hotărât problema deconectării instalațiilor electrice de la rețeaua ÎP „Rozaleea Com”. Având ca temei legal hotărârea direcției ÎP „La Odihună”, s-au deconectat de la sursa de energie electrică și, respectiv, mențiunea ÎP „Rozaleea Com” precum că s-au tăiat cablurile de pe pilonii din strada nr.4, în mod samavolnic și ilegal, nu corespunde realității.

37. În legătură cu deconectarea de către Stratulat S. a instalațiilor electrice ce aparțin ÎP „La Odihună”, membrii acesteia au rămas fără energie electrică pe parcursul a 15 zile, suportând pagube materiale până la conectarea temporară la sursa de energie electrică a ÎP „Orion”. Prejudiciul suportat este evaluat în mărime de 11 000 lei.

38. Distinct, ÎP „La Odihună” a notat că ÎP „Rozaleea Com” în perioada menționată în acțiunea inițială a încasat mijloace bănești majorate pentru consumul 1 kW/h la tarif de 1,7 lei, pe când tariful pentru energia electrică

consumată în această perioadă de timp conform facturilor emise de furnizor, însă în realitate era de 1,4 lei pentru 1 kW/h, deci surplusul de mijloace bănești primite de membrii ÎP „La Odihă”, erau folosite de Stratulat S. în scopuri personale.

39. Astfel, Stratulat S. lunar încasa în mod unilateral din contul membrilor ÎP „La Odihă” o taxă în mărime de 15 lei dintre care 10 lei ar fi constituit suma pentru deservirea tehnică a rețelelor electrice, iar suma de 5 lei ar fi constituit plata pentru deservirea tehnică a rețelelor electrice de tensiune înaltă, cu atât că, aceste taxe nu au fost coordonate cu președintele Iabanji T., și nici cu membrii ÎP „La Odihă”, și nici încheiat în acest sens un contract.

40. ÎP „Rozalea Com”, în persoana lui Stratulat S., a încasat în mod ilegal din contul ÎP „La Odihă” în această perioadă de timp mijloace bănești în sumă de 7250 de lei care urmează să fie restituită ÎP „La Odihă”.

41. Prin acțiunile președintelui ÎP „Rozalea Com” s-a cauzat ÎP „La Odihă”, în calitate de persoană juridică, un prejudiciu moral pe care îl estimează în mărime de 20 000 de lei care urmează să-i fie recuperat din contul pârâtei ÎP „Rozalea Com”.

42. În contextul enunțat, ÎP „La Odihă” în persoana președintelui T. Iabanji a solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea din contul ÎP „Rozalea Com” în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 18250 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 20000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată. Totodată, ÎP „La Odihă” a solicitat respingerea acțiunii inițiale depuse de ÎP „Rozalea” ca fiind neîntemeiată.

43. La 12 decembrie 2016, Echimovschi Mihail a depus cerere, prin care a solicitat intervenirea în proces în calitate de intervenient principal, obligarea ÎP „La Odihă” să restabilească rețelele electrice deteriorate (să fie reînaltată rețeaua de energie în starea care a fost până la 14 martie 2015); încasarea din contul ÎP „La Odihă” în beneficiul său a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

44. La 12 decembrie 2016, Spînu Ana a depus cerere, prin care a solicitat intervenirea sa în proces în calitate de intervenient principal, obligarea ÎP „La Odihă” să restabilească rețelele electrice deteriorate (să fie reînaltată rețeaua de energie în starea care a fost până la 14 martie 2015); încasarea din contul ÎP „La Odihă” în beneficiul său a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

45. La 02 octombrie 2017, ÎP „Rozalea Com”, prin intermediul avocatei Ciurea Laura a depus cerere de concretizare a acțiunii inițiale, solicitând obligarea ÎP „La Odihă” să restabilească rețelele electrice care îi aparțin, cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea care a fost până la deconectarea de la transformator; încasarea din contul lui Tudor Iabanji și Eșanu Gheorghe în beneficiul său a sumei de 26 785 de lei cu titlu de datorie pentru energia electrică consumată în perioada 01.01.2014 – 10.03.2015, a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 803,55 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei; încasarea din contul lui Tudor Iabanji

și Eșanu Gheorghe în beneficiul Anei Spînu a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei și a sumei de 650 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică; încasarea din contul lui Tudor Iabanji și Eșanu Gheorghe în beneficiul lui Echimovschi Mihail a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei și a sumei de 650 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică. Respingerea integrală a acțiunii reconvențională depusă de ÎP „La Odihnă”.

46. La 13 decembrie 2017, ÎP „Rozaleea Com”, prin intermediul avocatei Ciurea Laura a depus cerere de concretizare a acțiunii inițiale, solicitând obligarea ÎP „La Odihnă” să restabilească rețelele electrice care îi aparțin, inclusiv cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea care a fost până la deconectarea de la transformator; încasarea din contul lui Tudor Iabanji și Eșanu Gheorghe în beneficiul său a sumei de 16285 de lei cu titlu de datorie pentru energia electrică consumată în perioada 01.01.2014 – 10.03.2015, a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 803,55 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei; încasarea din contul lui Tudor Iabanji și Eșanu Gheorghe în beneficiul Anei Spînu a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei și a sumei de 650 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 150 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 500 de lei; încasarea din contul lui Tudor Iabanji și Eșanu Gheorghe în beneficiul lui Echimovschi Mihail a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei și a sumei de 650 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 150 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 500 de lei. Respingerea integrală a acțiunii reconvențională depusă de ÎP „La Odihnă”.

47. La 06 iulie 2018, ÎP „La Odihnă” în persoana președintelui lui Iabanji Teodor a depus cerere de concretizare a acțiunii reconvenționale, solicitând încasarea din contul pârâtei ÎP „Rozaleea-Com” în beneficiul său a sumei de 18 250 de lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea din contul pârâtei ÎP „Rozaleea-Com” în beneficiul consumatorilor ÎP „La Odihnă” a sumei 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 10541 de lei încasată ilegal; încasarea din contul administratorului ÎP „Rozaleea-Com” Stratulat S. și a responsabilului ÎP „La Odihnă”, Eșan Gh. în beneficiul lui Iabanji Teodor a sumei de 10500 de lei cu titlu de datorie materială; încasarea din contul ÎP „Rozaleea-Com” în beneficiul ÎP „La Odihnă” a cheltuielilor de judecată, taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

48. Prin încheierile din 17 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central au fost atrași în proces în calitate de intervenienți principali Echimovschi Mihail și Spînu Ana care formulează cereri cu petenții proprii.

49. Prin încheierea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central au fost introduși în proces în calitate de copârâți: Iabanji Tudor, Guroma Alexandru, Brașovean Zinaida, Dabija Veaceslav, Climov Anatolii și Eșanu Gheorghe.

50. Prin încheierea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în temeiul art.267 lit.a) CPC, a fost scoasă de pe rol acțiunea

depusă de Iabanji Teodor privind încasarea din contul ÎP „Rozaleea Com”, administratorului Stratulat S. și a responsabilului ÎP „La Odihnă”, Eșan Gh. În beneficiul său a sumei de 10500 de lei cu titlu de datorie materială.

51. Prin hotărârea din 15 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central au fost respinse ca neîntemeiate acțiunea inițială depusă de ÎI „Rozaleea Com”, acțiunile intervenienților principali Ana Spînu și Echimovschi Mihail, și acțiunea reconvențională depusă de ÎI „La Odihnă”.

52. La 02 ianuarie 2019, ÎP „La Odihnă”, prin intermediul administratorului Iabanji Teodor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 15 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale, cu încasarea din contul administratorului ÎP „Rozaleea Com”, Stratulat Sofia și a responsabilului ÎP „La Odihnă” prin contract Eșan Gheorghe în beneficiul său a sumei de 10500 de lei cu titlu de datorie materială încasată de la dânsul prin bon de plată.

53. La 14 ianuarie 2019, ÎP „Rozaleea Com”, Spînu Ana și Echimovschi Mihail, prin intermediul avocatei Ciurea Laura, au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 08 mai 2019, au prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 15 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în partea respingerii acțiunii inițiale a ÎP „Rozaleea Com” și a acțiunilor intervenienților principali Spînu Ana și Echimovschi Mihail, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere a acțiunilor dâșilor în sensul formulat, și respingerea apelului depus de Iabanji Teodor.

54. Prin decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate de ÎP „La Odihnă”, prin intermediul administratorului Iabanji Teodor și ÎP „Rozaleea Com”, Spînu Ana și Echimovschi Mihail, prin intermediul avocatei Ciurea Laura, casată hotărârea din 15 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

55. La 01 septembrie 2020, administratorul ÎP „Rozaleea Com”, Stratulat Sofia a depus cerere de concretizare a acțiunii inițiale, solicitând obligarea ÎP „La Odihnă” să restabilească rețelele electrice ale ÎP „Rozaleea Com”, inclusiv cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea care a fost până la deconectarea de la transformator; încasarea din contul lui Iabanji Teodor și ÎP „La Odihnă” în beneficiul ÎP „Rozaleea Com” a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 803,55 de lei și plata pentru asistență juridică în mărime de 3000 de lei; respingerea integrală a acțiunii reconvenționale depuse de ÎP „La Odihnă”.

56. La 01 septembrie 2020, intervenientul principal Echimovschi Mihail a depus cerere de concretizare a acțiunii sale, solicitând încasarea din contul lui Iabanji Teodor și ÎP „La Odihnă” în beneficiul său a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, 650 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 150 de lei și 500 de lei cheltuieli de asistență

juridică. respingerea integrală a acțiunii reconvenționale depuse de ÎP „La Odihna”.

57. La 01 septembrie 2020, intervenientul principal Spînu Ana a depus cerere de concretizare a acțiunii sale, solicitând încasarea din contul lui Iabanji Teodor și ÎP „La Odihna” în beneficiul său a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, 650 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 150 de lei și 500 de lei cheltuieli de asistență juridică respingerea integrală a acțiunii reconvenționale depuse de ÎP „La Odihna”.

58. La 10 iunie 2021, Iabanji Teodor a depus cerere de concretizare parțială a acțiunii reconvenționale depuse de către dânsul în interesele ÎP „La Odihna”, solicitând încasarea din contul Sofiei Stratulat în beneficiul dânsului sumei de 10500 de lei cu titlu de datorie materială încasată prin bonul de plată de către ultima. Totodată, a indicat că față de Eșan Gheorghe nu înaintează pretenții.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

59. Prin hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediu Centru a fost admisă parțial acțiunea inițială depusă de ÎP „Rozaleea Com”. S-a obligat ÎP „La Odihna” să restabilească rețelele electrice, inclusiv cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea de până la deconectare de la transformator, reieșind din actul și anexa din 15 decembrie 1991 privind delimitarea rețelelor electrice între întovărășirile pomicole. S-a încasat din contul ÎP „La Odihna” în beneficiul ÎP „Rozaleea Com” cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 100 de lei și suma de 3000 de lei cheltuieli de asistență juridică, în total 3100 de lei. În rest, acțiunea inițială depusă de ÎP „Rozaleea Com” a fost respinsă ca neîntemeiată. Au fost respinse ca neîntemeiate acțiunile intervenienților principalei Spînu Ana și Echimovschi Mihail, și acțiunea reconvențională depusă de ÎP „La Odihna”.

60. Prima instanță a motivat soluția reieșind în următoarele.

61. Referitor la cererea de chemare în judecată depusă de Î.P. „Rozaleea-Com” prima instanță a stabilit că ÎP „Rozaleea-Com” în susținerea acțiunii a făcut referire la actul cu anexa schemei de delimitare a rețelelor electrice din 15 decembrie 1991 semnat între ÎP „Rassvet-1” (actual ÎP „Rozaleea-Com”) și ÎP „Dosug” (actual ÎP „La Odihna”) (vol. I, f.d. 47, 48, Vol. II, f.d. 17).

62. Prima instanță a menționat că în susținerea pretențiilor ÎP „Rozaleea-Com” a prezentat scrisorile administrației parcului de autobuze nr.2, fondatorul întreprinderii pomicole reclamante, adresate conducerii uzinei de beton armat din Băcioi, privind acordarea pilonilor electrici (vol. I, f.d. 164, 167, 168).

63. De asemenea, prima instanță a subliniat că reprezentanta ÎP „Rozaleea-Com” a prezentat pașaportul transformatorului la care sunt conectați pilonii de electricitate (vol. I, f.d. 12), pe când reprezentantul ÎP „La Odihna” nu

a prezentat nicio probă concludentă și pertinentă în susținerea poziției sale precum că stâlpii cu nr.38-48 și porțiunea de linie electrică de pe strada *****, constituie proprietate a ÎP „La Odihna”.

64. În aceste condiții, prima instanță a rezumat că în prezența înscrisurilor prezentate de ÎP „Rozaleea-Com”, precum și în lipsa suportului probator care să ateste contrariul, sunt nejustificate și neîntemeiate acțiunile reprezentantului pârâtului privind deconectarea stradelei ***** în baza procesului-verbal al ședinței membrilor Î.P. „La Odihna”, de la rețele electrice, motiv pentru care, se obligă Î.P. „La Odihna” să restabilească rețelele electrice, inclusiv, cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea care a fost de până la deconectarea de la transformator, reieșind din actul și anexa din 15 decembrie 1991 privind delimitarea rețelelor electrice între întovărășirile pomicole.

65. Cu trimitere la art.94, art.96 alin.(1) și (1¹) CPC, prima instanță a indicat că ÎP „Rozaleea-Com” a solicitat încasarea cheltuielilor pentru plata taxei de stat în sumă de 803,55 lei, a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 3000 lei, confirmate prin ordinul de încasare a numerarului nr.1 din 19 aprilie 2016 (vol. I, f.d. 4) și bonul de plată seria YL 066014 din 14 aprilie 2016 (vol.I, f.d. 163).

66. Prima instanță a conchis că, având în vedere că acțiunea ÎP „Rozaleea-Com” a fost parțial admisă, solicitarea privind compensarea cheltuielilor urmează a fi admisă parțial, în sumă de 100 lei pentru taxa de stat (conform art.3 alin.(1) lit.e) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992), respectiv în sumă de 3000 de lei cheltuieli de asistență juridică, și doar în raport cu pârâtul, Î.P. „La Odihna”, fiind partea obligată la restabilirea rețelelor electrice.

67. Referitor la acțiunile intervenienților principali, Spînu Ana și Echimovschi Mihail, prima instanță a concluzionat că aceștia nu și-au justificat pretențiile, nefiind prezentate probe în acest, precum și nici nu au făcut trimitere la normele de drept în baza cărora și-au întemeiat solicitarea, în condițiile în care compensarea prejudiciului moral se admite numai în cazurile expres prevăzute de lege. Or, în conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

68. Referitor la acțiunea reconvențională depusă de ÎP „La Odihna” prima instanță a notat că pretenția reclamantului-reconvențional privind prejudiciul material presupus a fi cauzat ÎP „La Odihna” de către ÎP „Rozaleea-Com”, este constituit, potrivit ultimei cereri de concretizare, din suma de 18250 de lei formată din 7250 de lei (încasarea a 5 lei×29 luni×50 consumatori) + 11000 de lei (cauzat de deconectarea ÎP „La Odihna” de la sursa de energie electrică); suma de 10541 de lei (încasarea câte 0,20 bani/kw din totalul de 52708 kw).

69. Prima instanță a notat că între furnizorul de energie electrică ICS „Red Union Fenosa” SA și consumatorul non casnic IP „Rozaleea-Com” a fost încheiat contractul de furnizare a energiei electrice din 18 august 2012, valabil

la momentul depunerii acțiunii (vol. I, f.d. 17-22), fapt care nu a fost negat de ÎP „La Odihună”.

70. De asemenea, prima instanță a stabilit că în perioada anilor 1997-2009, o parte din membrii ÎP „La Odihună” au depus cereri în adresa ÎP „Rozaleea-Com”, pentru a fi conectați la rețelele electrice, care se aflau la balanța ÎP „Rozaleea-Com”, obligându-se să achite plata pentru energia electrică consumată (vol. I, f.d.13-16).

71. Prima instanță a rezumat că ÎP „Rozaleea-Com” a acceptat cererile enunțate, cu furnizarea energiei electrice în adresa consumatorilor ÎP „La Odihună”.

72. Instanța de fond a subliniat că la balanța ÎP „Rozaleea-Com” se afla transformatorul electric, pilonii și cablurile electrice (vol. I, f.d. 47, 48, 164, 167, 168; vol. II, f.d. 17).

73. La fel, instanța a remarcat că ÎP „Rozaleea-Com” a furnizat energie electrică membrilor ÎP „La Odihună” în pofida inexistenței acordului prealabil al furnizorului, precum și în lipsa contractelor încheiate cu membrii ÎP „La Odihună”.

74. Nu au fost reținute argumentele ÎP „La Odihună” cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, pe motiv că la depunerea cererilor de conectare, administrația ÎP „Rozaleea-Com” încasa ilegal din contul membrilor un tarif de 15 lei, or, sumele respective erau folosite de comun acord cu membrii întovărășirii pentru întreținerea rețelelor electrice, precum și pentru salariile personalului.

75. Nu au fost reținute nici argumentele ÎP „La Odihună” cu referire la faptul că pentru consumul de 1 kw/h administrația Î.P. „Rozaleea-Com” încasa un tarif mai mare decât de la furnizor, în situația în care pentru consumul de 1 kw/h administrația Î.P. „Rozaleea-Com” încasa un tarif de 1,6 lei. Mai mult decât atât, însăși membrii Î.P. „La Odihună” și-au luat angajamentul să achite integral și la timp, energia electrică consumată la tariful propus de către administrația Î.P. „Rozaleea-Com”.

76. Din considerentele menționate și în lipsa elementelor ce constituie răspunderea delictuală în privința pârâtului-reconvențional, prima instanță a dedus că solicitarea înaintată de către IP „La Odihună” în acțiunea reconvențională privind repararea prejudiciului material în mărime de 18250 de lei, respectiv de 10541 de lei, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

77. Totodată, prima instanță a reiterat că pretenția ÎP „La Odihună” privind repararea prejudiciului material a fost respinsă ca neîntemeiată, instanța de judecată consideră necesar de a respinge și pretenția privind repararea prejudiciului moral, deoarece este o cerință subsidiară, soarta juridică a căreia este total dependentă de soarta cerinței principale.

78. Referitor la încasarea cheltuielilor de judecată privind taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică din contul pârâtului, instanța consideră că această pretenție urmează a fi respinsă conform art. 94 alin.(1) CPC, având în vedere că acțiunea reclamantului-reconvențional este neîntemeiată.

79. Pe final, prima instanță a concluzionat că argumentele invocate de către reprezentantul ÎP „La Odihnă” sunt nefondate, or, nu au fost demonstrate prin probe concludente și pertinente care ar confirma afirmațiile aduse întru susținerea poziției sale, ci au doar un caracter declarativ, fiind lipsite de orice suport juridic.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

80. La 09 august 2021, ÎP „La Odihnă”, în persoana președintelui Iabanji Teodor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 22 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de ÎP „Rozaleea Com” și admiterea reconvenționale depusă de ÎP „La Odihnă”.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

81. Prin decizia din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de ÎP „La Odihnă”, în persoana președintelui Iabanji Teodor. S-a casat parțial hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea obligării ÎP „La Odihnă” să restabilească pilonii și transformatorul, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de ÎP „Rozaleea Com” împotriva ÎP „La Odihnă” cu privire la restabilirea pilonilor și transformatorului. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

82. Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că instanța de fond a soluționat greșit cauza în partea ce ține de obligarea Î.P. „La Odihnă” cu privire la restabilirea pilonilor și a transformatorului, moment rezultat din aplicarea precum și aprecierea greșită a probelor prezentate în acest sens, situație care a generat constatarea incorectă a stării de fapt real existente.

83. La acest aspect, instanța de apel a notat că potrivit actului cu anexa schemei de delimitare a rețelelor electrice din 15 decembrie 1991, semnat între ÎP „Rassvet-1” (actual ÎP „Rozaleea-Com”) și ÎP „Dosug” (actual ÎP „La Odihnă”), scrisorile administrației parcului de autobuze nr.2, fondatorul întreprinderii pomicole reclamante, adresate conducerii uzinei de beton armat din Băcioi, privind acordarea pilonilor electrice și pașaportul transformatorului la care sunt conectați pilonii de electricitate sunt proprietatea Î.P. „Rozaleea-Com”. Iar, potrivit actelor prezentate că în baza procesului-verbal al ședinței membrilor ÎP „La Odihnă” a avut loc deconectarea stradelei ***** de la rețele electrice.

84. Instanța de apel a remarcat că ÎP „Rozaleea-Com” a solicitat restabilirea rețelelor electrice, inclusiv a cablurilor electrice, pilonilor și a transformatorului în starea care a fost de până la deconectare. La rândul său prima instanță a obligat ÎP „La Odihnă” să restabilească rețelele electrice,

inclusiv, cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea care a fost de până la deconectarea de la transformator, reieșind din actul și anexa din 15 decembrie 1991 privind delimitarea rețelelor electrice între întovărășirile pomicole.

85. Instanța de apel a apreciat soluția instanței de fond, în partea restabilirii rețelelor electrice între întovărășirile pomicole, adică a cablurilor, drept una justă, însă greșit a obligat Î.P. „La Odihnă” la restabilirea pilonilor și a transformatorului, or, nu au fost prezentate probe în sensul în care acestea au fost deteriorate.

86. Totodată, instanța de apel a remarcat că potrivit actelor cauzei la fila dosarului 10, vol.II, rezultă că bunurile nominalizate există, iar Î.P. „Rozaleea-Com” nu a prezentat nicio probă concludentă și pertinentă în susținerea poziției sale precum că stâlpii cu nr. 38-48 și transformatorul de pe stradela *****, au fost deteriorați astfel nu există temei de a obliga la restabilirea acestora.

87. Instanța de apel a notat că pretenția reclamantului-reconvențional privind încasarea prejudiciului material presupus a fi cauzat Î.P. „La Odihnă” de către Î.P. „Rozaleea Com” este constituit, potrivit ultimei cereri de concretizare, din: suma de 18250 lei: 7250 lei (încasarea a 5 lei×29 luni×50 consumatori) + 11000 lei (cauzat de deconectarea Î.P. „La Odihnă” de la sursa de energie electrică); suma de 10541 lei (încasarea câte 0,20 bani/kw din totalul de 52708 kw).

88. Instanța de apel a stabilit că între furnizorul de energie electrică ICS „Red Union Fenosa” SA și consumatorul non casnic IP „Rozaleea-Com” a fost încheiat contractul de furnizare a energiei electrice din 18 august 2012, valabil la momentul depunerii acțiunii (vol. I, f.d. 17-22), fapt care nu a fost negat de Î.P. „La Odihnă”.

89. De asemenea, instanța de apel a reținut că potrivit materialelor cauzei rezultă că în perioada anilor 1997-2009, o parte din membrii Î.P. „La Odihnă” au depus cereri în adresa Î.P. „Rozaleea-Com”, pentru a fi conectați la rețelele electrice, care se aflau la balanța Î.P. „Rozaleea-Com”, obligându-se să achite plata pentru energia electrică consumată (vol. I, f.d.13-16).

90. Din cele stabilite, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a reținut că Î.P. „Rozaleea-Com” a acceptat cererile enunțate, cu transmiterea energiei electrice în adresa consumatorilor Î.P. „La Odihnă”. Respectiv, Î.P. „Rozaleea-Com” a furnizat energie electrică membrilor Î.P. „La Odihnă” în pofida inexistenței acordului prealabil al furnizorului, precum și în lipsa contractelor încheiate cu membrii Î.P. „La Odihnă”.

91. Instanța de apel referitor la cerința Î.P. „La Odihnă” privind repararea prejudiciului material cauzat pe motiv că la depunerea cererilor de conectare administrația Î.P. „Rozaleea-Com” a încasat ilegal o sumă de bani, iar lunar din contul membrilor se încasa un tarif de 15 lei, or, sumele la care a făcut referire reprezentantul Î.P. „La Odihnă”, erau folosite de comun acord cu membrii întovărășirii pentru întreținerea rețelelor electrice, precum și pentru salariile personalului.

92. De asemenea, nu au fost reținute argumentele Î.P. „La Odihna” cu referire la faptul că pentru consumul de 1 kw/h administrația Î.P. „Rozaleea-Com” a încasat un tarif mai mare decât cel perceput de la furnizor, or, însăși membrii Î.P. „La Odihna” și-au luat angajamentul de a achita integral și la timp energia electrică consumată, la tariful propus de către administrația Î.P. „Rozaleea-Com”.

93. Din aceste considerente, precum și în lipsa elementelor ce constituie răspunderea delictuală în privința pârâului-reconvențional, solicitarea înaintată de către IP „La Odihna” în acțiunea reconvențională privind repararea prejudiciului material în mărime de 18250 lei, respectiv de 10541 lei, a fost considerată de instanța de apel ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

94. La 19 aprilie 2023, Î.P. „Rozaleea-Com” a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială deciziei instanței de apel, în partea în care a fost respinsă integral cerința cu privire la obligarea ÎP „La Odihna” să restabilească rețelele electrice, cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea de până la deconectare, modificarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea restabilirii rețelilor electrice, cablurilor, pilonilor și a transformatorului.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI:

95. În susținerea recursului Î.P. „Rozaleea-Com” a indicat că instanța de apel a soluționat greșit cauza și a dat o apreciere arbitrară a probelor administrate.

96. Î.P. „Rozaleea-Com” a menționat că cerința sa privind obligarea ÎP „La Odihna” să restabilească rețelele electrice, cablurile electrice, pilonii și transformatorul la starea de până la deconectare, este întemeiată pe prevederile art.8 alin.(1), art.11 lit.b), art.374 alin.(1) din Codul civil, în redacția legii până la 01 martie 2019. În prima instanță a făcut trimitere la Actul cu anexa schemei de delimitare a rețelilor electrice din 15.12.1991, semnat între ÎP „Rassvet-1” (în prezent ÎP „Rozaleea-Com”) și ÎP „Dosug” (în prezent ÎP „La Odihna”), la fel, a prezentat scrisorile administrației parcului de autobuze nr.2, fondatorul întreprinderii pomicole ce-i aparține, adresate conducerii uzinei de beton armat din Bacioi, privind acordarea pilonilor electrice, precum și pașaportul transformatorului la care sunt conectați pilonii de electricitate.

97. Recurenta consideră corectă soluția primei instanțe privind obligarea ÎP „La Odihna” la restabilirea rețelilor electrice, inclusiv, cablurile electrice, pilonii și transformatorul, la starea care a fost de până la deconectarea de la transformator, reieșind din Actul și anexa din 15 decembrie 1991 privind delimitarea rețelilor electronice în întovărășirile pomicole.

98. De asemenea, recurenta a menționat că decizia este contradictorie, având în vedere că instanța de apel pe de o parte constată că prima instanță corect a soluționat chestiunea legată de obligarea restabilirii rețelelor electrice, inclusiv cablurile electrice, însă în același timp consideră ÎP „Rozaleea-Com” că nu a prezentat probe referitor la deteriorarea pilonilor și a transformatorului.

99. În drept, Î.P. „Rozaleea-Com” și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), potrivit căreia se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

100. La 12 iunie 2023, ÎP „La Odihna” a depus referință, solicitând să fie respins recursul declarat de ÎP „Rozaleea-Com”, cu menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

101. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

102. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

103. Articolul XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 prevede că, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

104. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

105. Recursul declarat la 19 aprilie 2023 de către ÎP „Rozaleea-Com” a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, prin urmare va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

106. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările din 01.09.2023) stipulează că:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

107. Articolul 433 lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

108. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI:

109. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *17 noiembrie 2022*, în ședință publică.

110. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată în adresa ÎP „Rozaleea-Com” la *08 februarie 2023*, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar (f.d.228, vol.III), cu toate acestea, nu se atestă dată când a fost recepționată de recurentă.

111. Totodată, în recurs ÎP „Rozaleea-Com” a menționat că decizia motivată a instanței de apel a recepționat-o la *23 februarie 2023*, când s-a adresat în cancelaria Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.2, vol.IV).

112. Astfel, recursul declarat la *19 aprilie 2023* de către ÎP „Rozaleea-Com”, se consideră ca fiind depus în interiorul termenului prevăzut la art.434 CPC.

113. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

114. La caz, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (*19 aprilie 2023*).

115. Din analiza recursului rezultă că ÎP „Rozaleea-Com” a invocat drept temei de admisibilitate a recursului prevederile art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

116. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta ÎP „Rozaleea-Com” a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*19 aprilie 2023*), nu a stabilit că instanța de apel ar fi apreciat arbitrar probele administrate la dosar.

117. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 CPC, (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului – *19 aprilie 2023*), respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului reprezintă de fapt dezacordul recurenteii cu soluția instanței de apel, care a emis decizia contestată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

118. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor.

119. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

120. Dezacordul recurenței cu soluția instanței de apel și relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

121. Potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

122. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu existența altor circumstanțe expuse în art.432 CPC, în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (*19 aprilie 2023*), nu le-a stabilit.

123. Reieșind din prevederile art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

124. Analizând temeiurile recursului declarat prin prisma art.432 alin.(4) CPC (în redacția legii în vigoare la situația din *19 aprilie 2023*), în raport cu lucrările dosarului, Completul de judecată nu a constatat că instanța de apel a încălcat esențial sau a aplicat eronat normele de drept material sau a normelor de drept procedural sau că a apreciat arbitrar probele.

125. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p.230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p.85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p.45*).

126. Completul de judecată reține că recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

127. În speță, recursul declarat de ÎP „Rozaleea-Com” conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate și examinate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

128. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

129. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenței la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel în modul în care este garantat de art.6§1 CEDO.

130. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de către ÎP „Rozaleea-Com” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (19 aprilie 2023), și drept urmare se consideră inadmisibil.

131. Din aceste motive, în conformitate cu art.431 alin.(1) și (2), art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Întovărășirea Pomicolă „Rozaleea Com”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat